

Lukács Dalma

A kulturális javak hatékony rendészeti eszközei Olaszországban az adatbázisok és a tömegtájékoztatás tükrében¹

The Italian law enforcement system used to protect cultural properties, with particular reference to databases and mass media

Absztrakt

Az olaszországi kulturális javak rendészeti védelmének alappillére az az adatbázis, amelyet a tanulmányban bemutatok. A Leonardo, valamint az iTPC olyan lehetőségek, amelyek a kulturális javak illegális kereskedelmének visszaszorítását lehetővé tevő, a következő IT adatbázisoknak tekinthetők. Ezekkel az adatbázisokkal a nemzetközi rendészeti szervek még nem rendelkeznek. A tanulmányban olaszországi tanulmányutak alkalmával készített interjúkat, és az itt szerzett tapasztalatokat használom fel. A modern technológia, valamint ennek segítségével a tömegtájékoztatás elengedhetetlen a kulturális javak védelmének fokozása érdekében.

Kulcsszavak: digitalizáció, adatbázis, Olaszország, Carabinieri TPC, illegális műtárgykereskedelem, kulturális örökségvédelem, iTPC

Abstract

The basic pillar of the protection of cultural goods is the database which I present in this paper. Leonardo and iTPC can be considered as the next-generation database of stolen cultural properties, that the international law enforcement agencies do not have. During the research, I have used the methods of interviews and the experiences gained during my study trip in Italy. Modern technology, and through this, mass media is essential to enhance the protection of cultural properties.

¹ A publikáció a Carabinieri TPC-nél töltött tanulmányút és interjúk alapján készült.

Keywords: digitalization, database, Italy, Carabinieri TPC, illicit trade of cultural property, cultural heritage, iTPC

Bevezető

Modern korunk rendészete számos előnnyel rendelkezik a kulturális javak illegális kereskedelmének megfékezésére. Ennek egyik legfontosabb és alapvető mérföldkövei az olyan adatbázisok, amelyek segítségével azonosíthatóak a védett tárgyak és értékek. Ismert néhány lopott tárgyat tartalmazó adatbázis, amelyek között egyaránt létezik nemzeti és nemzetközi, mint például a The Art Loss (URL1), National Stolen Art File (URL2) vagy a Find Stolen Art (URL3). Bár a világon a legismertebb az Interpol Works of Art, röviden WOA (URL4) nevezetű adatbázisa. Jelen tanulmányban egy kevésbé köztudott, de annál hatékonyabb adatbázist szeretnék bemutatni. Ez az olasz Leonardo, amit az olasz Comando Carabinieri per la Tutela del Patrimonio Culturale (Carabinieri TPC) (URL5) fejlesztett ki, és amely adatbázis a legtöbb adattal rendelkezik a lopott műtárgyak kapcsán.

Az adatbázisok segítségével a jelenséget jellemző adatokat nyerhetünk ki, és különféle statisztikákat készíthetünk (bár a látenciával² mindenképpen számolnunk kell). A statisztikák alapján a következő kérdések merülnek fel:

- Melyek a legkedveltebb műtárgyak?
- Az illegális műkincskereskedelem szempontjából melyek a legveszélyeztetettebb országok?
- Hova lokalizálható a felvevőpiac?

A forrás és célország pedig jól körvonalazza azokat az útvonalakat, amelyekre a rendészeti tevékenységnél figyelni kell.

Miért is fontos az adatbázis?

Az eltulajdonított tárgyak ügyében folyó nyomozások hatékonyságát növelheti, ha a rendőrség azonosítani tudja az eltulajdonított és körözés alatt álló tárgyakat. Ennek elősegítése érdekében az adatbázisnak képeket is kell tartalmaznia.

2 Olyan adatokat értünk alatta, amikről nincs tudomásunk. Ez eredhet a határon átérkező felderítetlen tárgyakból, a szakképzetlenségből vagy fals adatokból.

A rendőrség számos országban erősen ajánlja a magángyűjtőknek, múzeumoknak és egyházi személyeknek, hogy készítsenek leltárt arra az esetre, ha valaki ellopná kulturális javaikat.³ Azt mindenképpen meg kell jegyezni, hogy a rendőr nem szakértője a kulturális javaknak, így nem várható el tőle, hogy a tárgyak korszakolását és eredetét meghatározza a nyomozás során. Ha a tulajdonosnak van legalább egy képe az ellopott tárgyról, a nyomozó képes lesz ennek segítségével a tárgyat beazonosítani, illetve továbbítani a többi rendészeti hatóságnak, mint például az Interpolnak. Az adatbázisnak tehát a nyomozás során a tárgyak mind képes, mind szöveges adataival rendelkeznie kell, mivel ez megkönnyíti a tárgy felkutatását, valamint a nemzetközi nyomozást, és a más szervezetekkel való együttműködést, továbbá a kommunikációban is fontos szerepe van. Egyes adatbázisok nemzetközi szinten elérhetők, azaz más-más országból több rendészeti szakember is képes ugyanazt az adatbázist kezelni (adatokat felvinni, megosztani, törölni). Ilyen többek között a Works of Art adatbázis. A nemzetközi együttműködés azért is kiemelkedően fontos a kulturális javak illegális kereskedelme elleni fellépésben, mert egy határokon átnyúló szervezett bűnözői ágazatról beszélhetünk, és ennek megállítására az országok egymás közötti szövetsége, jó kommunikációja és együttműködése szükséges egy közös platformon, amelyhez az adatbázisba felvitt adatok szolgáltatnak kellő információkat a hatékonyabb és sikeresebb felderítésekhez.

Miből áll az adatbázis?

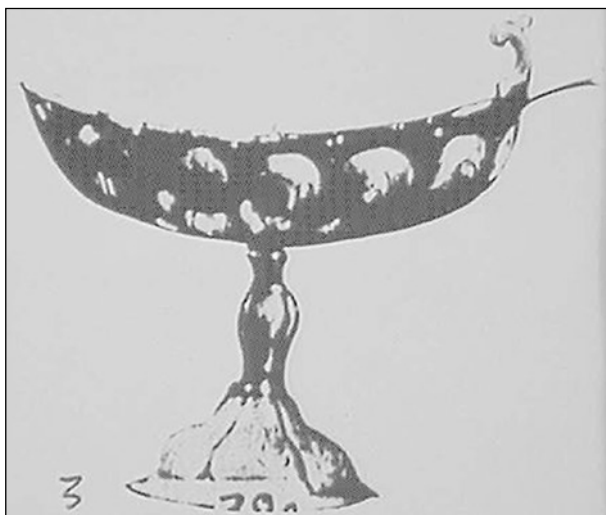
A legfontosabb, hogy milyen típusú adatokat viszünk be az adatbázisba. Ezen adatok lehetnek képes, valamint szöveges attribútumok. A szöveges adatok bevitelénél a legfontosabb kritériumok, amikre ki kell térni, a tárgy:

- típusa,
- mérete,
- művésze/alkotója,
- korszaka,
- technikái,
- anyagok, amikből készült,
- korábbi birtokosai,

3 Magyarországon Vukán Béla, a Nemzeti Nyomozó Iroda Műkincsvédelmi Alosztályának vezetője egy 2012-ben nyert Európai Uniósi pályázat keretén belül internetes felületen játékot szervezett, amelyből a gyerekek megtanulhatták egyszerűen a házi leltár készítését. Sajnálatos módon csupán a pályázat idejére, egy éven keresztül volt elérhető a játék.

- van-e bármilyen sérülése,
- súlya stb.

Természetesen nem feltétlenül sikerül majd mindegyik pontra választ adni, azonban ezen megjelölések a legfontosabbak, és elérhetők a legtöbb rendszertí adatszázisban. A házi katalógus készítésénél is ezen pontokat érdemes figyelembe venni.⁴ Az egyik legnagyobb hiányossága az adatszázisoknak, hogy ha a tulajdonosnak van is képe a tárgyról, az régi, fekete-fehér, vagy pedig csak egy családi fénykép háttérében látszik. Az ilyen eshetőségek miatt sem meglepő, hogy a legnagyobb adatszázisokban is találhatunk olyan műtárgyról képet, ahol ölelkező párok, turisták vagy család is szerepelnek a kulturális javak mellett.⁵

1. számú kép: Hajó
 Forrás: Carabinieri TPC adatszázis, code: 08259 {3}

Az 1. számú kép rossz képminőséggel bír, míg a 2. számú képen egy színes jelenetekkel díszített kancsó tárul elénk. Amíg a kancsón láthatók a díszítő motívumok, addig a hajó formájú relikviát megfigyelve nehezen kivehetőek a formák és minták. A színek is nagyon fontosak a leírás során, azonban ezt az első

4 Emellett fontos a dokumentáció megfelelő helyen való tárolása. Egy eset kapcsán felmerült, hogy a festményt a dokumentációval együtt lopták el, amely a kép hátuljára volt rögzítve.

5 A múzeumból ellopott tárgyakat csak úgy, mint a fegyveres konfliktusban megsemmisült vagy megromlódott műtárgyakat turisták által készített fotón keresztül juttatják el az adatszázisokba, majd ezeket használják fel a nyomozás során, valamint a restaurálási folyamatoknál (Wilson, 2016).

képből nem tudjuk megállapítani. Még ha színes drágakövekkel is díszítették, vagy ha esetleg cizellált is, nem láthatjuk a rossz minőség miatt. Ez a példa is jól demonstrálja, hogy az adatbázisban fellelhető magasabb minőségű képeknek mekkora jelentősége van a nyomozás előrehaladásában.

2. számú kép: Kancsó
Forrás: Carabinieri TPC adatbázis, code: 23626{9}

Az adatbázis természete

Releváns adatbázis a rendőrség számára a lopott tárgyak adatbázisa, ugyanis a múzeumok vagy a magángyűjtők legtöbb esetben jelzik gazdasági veszteségüket a hatóság felé. Az ICOM RED LISTS a Múzeumok Nemzetközi Tanácsának Vörös Listája. Azon tárgyak kerülnek fel erre a listára, amelyek az illegális kereskedelem szempontjából leginkább veszélyeztetett kulturális javak (URL6). A hamisítványokról szóló adatbázis üzemeltetése már bonyolultabb lenne, mert számos, igencsak hasonló adat (például ugyanolyan kinézetű festmény) köszönné vissza, hatalmas mennyiségű adatmennyiséggel. Egy másik hasznos adatbázis (ahogy már említettem) a magángyűjteményeket tartalmazhatná. Azonban ez utóbbi adathalmaz a magángyűjtőknél, múzeumoknál és egyházfőknél lenne, akik ezeket a tárgyakat birtokolják.⁶ Egy ilyen házi leltár az esetleges sértett számára, mint vagyonzvédelmi lehetőség funkcionálhatna.

6 Sok esetben a tulajdonosok nem mernek házi katalógust készíteni, mert félnek, hogy mások előtt kitűdődik, milyen műkincsekkel rendelkeznek. Az is előfordul, hogy nem értik, a rendőrség miért szeretné, ha ezeket nyilvántartanák. Azonban ezzel nem a rendőrség felé kellene elszámolniuk, csupán otthon tartanának egy házi katalógust, hogy egy esetleges lopás esetén ez megkönnyítse a nyomozást.

A statisztikák mellett sok más lehetőség is rendelkezésre állna a rendőrségnek, ha az adatbázisokban szereplő lopott tárgyakra vonatkozó adatokat felhasználnák. A legtöbb régészeti lelet, ami a feketepiacon megtalálható, múzeumokból, magángyűjteményekből, templomokból vagy illegális ásatásokból származik. Ha az államhatáron a rendőr – mindenféle okmány nélkül – talál valamilyen gyanús tárgyat egy gépjárműben, és a későbbi nyomozás során sem az Interpol adatbázisában, sem más bejelentés alapján nem találják a tárgyat, akkor valószínűsíthető, hogy illegális ásatásból származik az adott lelet. Ehhez társul az a tényező is, ha nincs leltári szám az adott tárgyon. Ezen felül az online felületek épp annyi lehetőséget is rejtnek magukban, mint amennyi veszélyt. Az internetes adás-vétel lekövetése különböző kapcsolatok és hálózatok kirajzolásában segít. A rendészeti szervek azonban számos nagyobb webes oldal tekintetében úgy tudnak eljárni, hogy az Interpol segítségével az eladókról és a vásárlókról, esetleg a szolgáltatókról adatokat kérnek a bünyügyi jogsegély alapján. Ezt akkor kérhetik, ha meglapozott a gyanú a bűncselekmény bekövetkezésére, vagy a gyanú ellenőrzése érdekében akár hazai, akár nemzetközi együttműködés során adatkérést eszközölnek.

A Leonardo

A Leonardo adatbázist a Carabinieri TPC részlege hozta létre, amely a világon egyedülálló technológiai fejlesztéseket tud magáénak. A Carabinieri műtárgyvédelemmel foglalkozó egysége 1969. május 3-án alakult meg (Rush & Millington, 2015, 15.). Olaszországban a műtárgyak illegális kereskedelme elleni fellépésben a Guardia di Finanza, valamint a fent említett szerv hivatott eljárni. A második világháború után az Olaszországból külföldre vitt kulturális javak hazajuttatása érdekében Rodolfo Siveriot és a Guardia di Finanza néhány munkatársát kérték fel, hogy kutassák fel az eltulajdonított tárgyakat, majd tárgyalások útján juttassák vissza azokat Olaszországba (Lukács, 2018, 300.). Azonban az évek során tevékenységük a kulturális javak megóvásán belül a gazdasági vonatkozásra korlátozódtak. A Carabinieri speciális részlege vette át a legtöbb feladatot, és kialakította komplex rendszerét, amelyben az operatív egységek mellett az oktatási, tömegtájékoztatási feladatokat is ellátja, valamint a lopott tárgyak adatbázisát kezeli. Ezt az adatbázist Leonardonak nevezték el.

A 2004/42. olasz kormányrendelet 85. bekezdésében olvashatjuk, hogy a kulturális örökségért és tevékenységért felelős minisztérium létrehozott egy adatbázist az ellopott kulturális javak adataival. A karton archívumot még 1969-ben hozták létre, ahol minden tárgynak volt egy kartonja az ismert adatokkal,

valamint legjobb esetben egy fekete-fehér képpel. Ezt a régi, hazánkban is ismert módszert 1980-ban követte az első technológiai fejlesztés. Ez annyit jelentetett, hogy csak szöveges adatokat tartalmaztak a helyi PC-k. 1990-ben megtörtént a második telematikai végrehajtás; a képek tárolására szervereket hoztak létre. 2000-ben már olyan továbbgondolt verziót alkottak a számítógépes szerverekhez, amely már a szöveges adatokat is képes volt tárolni a képek mellett. 2006-ban végezték az utolsó és egyben a jelenlegi állapothoz tartozó változtatásokat. A Carabinieri TPC számára létrehoztak egy különálló szervert képek és szöveges adatok beviteléhez. 2011-ben a PON-projekt⁷ keretein belül kifejlesztettek egy olyan modult is, amely támogatja az olasz régészeti lelőhelyek biztonságát, 2015-ben pedig az adatbázis egy új, továbbfejlesztett változatát indították el, a Leonardo-t.

Az adatbázisban olasz és külföldi leírások, illetve fényképek szerepelnek. Elévülési idő nem létezik a Leonardo-ban, így a kezdetektől fogva minden tárgy megtalálható benne. Az adatbázisban 1.226.674 db találat látható, amiből 627.693 kép és 64.110 bejelentett otthoni betörés (ebből 5.311 külföldi).⁸ Meg kell említeni, hogy a külföldi ügy csak akkor kerül be az adatbázisba, ha az Olaszországot vagy a Carabinieri TPC-t érinti. Így a Leonardo adatbázisban 2017. 06. 04-ig fellelhető 403 darab magyar vonatkozású tárgyról nem lehet következtetést levonni hazánkra kapcsolódóan⁹, hiszen mint már említettem, csak azokat a külföldi adatokat viszik fel az adatbázisba, amelyek érintik Olaszországot vagy a Carabinieri TPC-t. Az olaszok nagyon büszkék az adatbázisukra, hiszen a világon elsőként ők hozták létre, és ez tartalmazza a legnagyobb adatgyűjteményt, ugyanis például a második helyen álló Interpol adatbázisban csupán 94.000 db kép található.¹⁰ A Carabinieri TPC honlapján lehetőségünk van belépni, keresni az adatbázisba, és a statisztikákat vizsgálni.

Milyen elemeket tartalmaz ez az adatbázis, amit a többi nem? A Leonardo adatbázis például a szöveges keresés mellett a kép képpel való összehasonlítására is képes. Ez azt jelenti, hogy ha egy fényképet feltöltenek az adatbázisba, akkor a rendszer az általa ismert képekkel összevetve megállapítja, hogy az adott tárgy megtalálható-e az adatbázisban, azaz lopott-e. Ez a szöveges keresés időigényes és pontatlan kutatásának kiküszöbölése miatt jött létre. Nem mehetünk el azonban ennek a negatív oldala mellett sem. A program nem minden esetet tud kiküszöbölni, hiszen az eltűnt tárgyakról sok esetben rossz minőségű

7 Il Programma Operativo Nazionale – Nemzeti Operatív Program.

8 Az adatok 2017. június 04-én voltak érvényben.

9 Az említett 403 darab tárgyon kívül Magyarországon több lopott kulturális tárgy lehet, azonban ennek felderítése adatbázis hiányában bonyolult.

10 Az adatok 2017. június 04-én voltak érvényben.

fekete-fehér képek állnak rendelkezésre, továbbá a vázák és egyéb térbeli tárgyak esetén minden oldalról kell képet készíteni, hogy találat legyen az adatbázisban. Az Interpol például még nem rendelkezik a Carabinieri által kidolgozott újítással. Ahogy a legtöbb adatbázisnál, úgy náluk is a szöveges bevétel a jellemző. Ám tételezzük fel, hogy nem művészettörténész, képzőművész vagy régész végzi az adatbázisok kezelését. Egy laikus számára nem egyértelműek az adatok, így más attribútumoknak megfelelő adatokat vihet fel a rendszerbe, mint amelyekre valaki más a későbbiekben rákeres. A következő példa egy rendészeti szervnél fordult elő, miközben az adatbázisuk működését mutatták be nekem. Tudtuk, hogy két lopott Van Gogh festményt korábban már felderítettek Olaszországban, azonban ebből az adatbázisból még nem távolították el a két képre vonatkozó adatokat. A rendészeti szakember úgy keresett rá az egyik festményre, mintha nem tudná a festő nevét és címét. Azért is fontos ez, mert ahogy már szó esett róla, a rendőrök nem művészeti szakemberek. Jelen esetben a keresőbe a tájkép, tíz ember és tíz hajó meghatározásokat írta be. Eredményként azonban számos megfelelést adott ki a rendszer, kivéve azt, amit kerestünk. A későbbiekben kiderült, hogy azért, mert aki az adatokat a rendszerbe rögzítette, teljesen más attribútumokat tartott fontosnak, így például a tenger és csendélet szavak szerepeltek a jelzők között. Ezen nehézségek kiszűrésére lenne alkalmas a Carabinieri TPC-nél alkalmazott Leonardo, vagy annak a civil lakosságra szabott, továbbgondolt változata, az iTPC.

Az iTPC

A fentiekben bemutatott Leonardo adatbázis civil verzióját készítették el applikáció formájában a Carabinieri TPC munkatársai. A világon egyedülinek számítató alkalmazást bárki letöltheti okostelefonjára, laptopjára, esetleg táblagépére. A fő funkciója, hogy ha szeretnénk egy műtárgyat megvásárolni, akkor leellenőrizhetjük az adatbázisban, hogy lopott-e. A vizsgálathoz annyi kell, hogy készítsünk egy képet a megvásárolni kívánt tárgyról, majd töltsük fel az applikáción keresztül az adatbázisba. Itt a program a feltöltött képpel megegyező alakzatokat és pontokat keres, majd kiadja az eredményt. E funkció mellett számos érdekesség elérhető még az applikáción belül, többek között a Carabinieri kiadványai is hozzáférhetők, amelyekből a felderített műtárgyokról olvashatunk. A gyakorlatban sajnos az oldal gyakran lefagy, és nem engedi a tárgyakat feltölteni. Az elv és az ötlet azonban egyedülálló és nagyon jó kezdeményezés, amely még informatikai fejlesztésekre szorul.

A tömegtájékoztatás fontossága

Miért fontos, hogy a rendészeti szervek tájékoztassák a tömeget? A civil lakosság segítése meghatározó lehet például az adatbázis bővítésénél, esetleg a lopott tárgyak felderítésénél is. Ezt a funkciót hivatott az iTPC is betölteni, hogy az aukciók és egyéb vásárok alkalmával a résztvevők – az applikáció segítségével – kiszűrhessek a lopott tárgyakat, hiszen a rendőrök műtárgy, művészettörténeti ismeretei is végesek. Az olaszok sikerének a kulcsa – ahogy ők fogalmazzák – abban rejlik, hogy megosztják a munkát egymás között, és nagy hangsúlyt fektetnek a tömegtájékoztatásra, valamint az oktatásra. A munkamegosztás az egyes szervek közötti összhangot jelenti: a polizia¹¹, a Carabinieri¹² és a Guardia di Finanza¹³, valamint az ezeken belül létrejött főosztályok között. Bár a Guardia di Finanza is ad ki felderített kulturális javak kapcsán könyveket (La Guardia di Finanza, 2003; La Guardia di Finanza, 2016), azonban ezek nem olyan számottevők. Ezen a területen a Carabinieri TPC jeleskedik, amely évente új kiadványt jelentet meg a felderített tárgyakból. Az olasz tömegtájékoztató és tudományos kiadványok között olyan tematikus ismeretterjesztő könyvek is szerepelnek, mint például az ókori étkezési szokásokat bemutató könyv, amelyben a felderített tárgyakon keresztül ismertetik az akkori kor szokásait (La Guardia di Finanza, 2016). Ezen túl történeti cikkek (Lukács, 2018) is megjelentek a szervezet kialakulásáról, valamint működéséről (Rush & Millington, 2015), és a legfontosabb feladataikról (Carabinieri TPC, 2016), többek között a külföldi misszióikról (Pasqualini, 2001; Pasqualini, 2002) is születtek publikációk. A tanulmányok és cikkek egy részét a már említett iTPC alkalmazásba is feltöltik. A publikációk mellett sajtótájékoztatókat és kiállításokat is szerveznek a közönség számára. Az általános és középiskolákban oktatást tartanak a diákoknak, akik így már fiatal korban megtanulják, hogy milyen fontos téma a kulturális örökség védelme, valamint, hogy mit tegyenek, ha egy műtárgyat találnak. A rendőrségi kommunikációnak – az oktatás mellett – az online felületek jobb kihasználására kellene nagyobb hangsúlyt fektetnie. A Z generáció igényli az interaktív tájékoztatást, valamint az online felhasználás lehetőségét. A Carabinieri TPC-nek bár nincs Facebook és Instagram oldala, azonban magának a Carabinierinek egy egységes felhasználói profilja van, amely a szer-

11 A Polizia di Stato, azaz állami rendőrség, amely általános hatáskörű, civil státuszú szervezet (Christián, 2011, 62.).

12 A Carabinieri, azaz csendőrség szervezetén belül helyezkedik el a Comando Carabinieri per la Tutela del Patrimonio Culturale (Carabinieri TPC), más néven Carabinieri Art Squad, azaz a Carabinieri Műtárgyvédelmi Egysége, mely 1969. május 3-án alakult meg (Rush & Millington, 2015).

13 A Guardia di Finanza, azaz pénzügyi rendőrség. A szervezet rendészeti és katonai szerv egyaránt. Kezdetben Olaszországon belül az első rendészeti szerv volt a műtárgyvédelemben (Lukács, 2018).

vezet működésének minden szegmensét bemutatja. Így a műkincsvédelemmel kapcsolatos kiállítások, valamint a tevékenységüket népszerűsítő bejegyzések¹⁴ elősegítik, hogy a világon mindenhol megismerjék őket és nyomon követhessék munkásságukat. Ennek számos előnye van, hiszen az emberek bizalommal fordulnak hozzájuk mind hazájukban, mind külföldön. Technológiai kérdéskörben tovább haladva, a Google Arts & Culture nevű applikáció számos előnyt rejt magában. Bár nem rendészeti szoftver, mégis fontos megismerni, hiszen bizonyos részei adaptálhatók lennének a rendészeti szférába. Ezen az applikáción keresztül képesek lehetünk a világ több mint ezer múzeumának festményeit nagy felbontásban megtekinteni (Kennicott, 2011). Egy manapság népszerű lehetőség is nyílik az applikációt letöltők számára: a múzeumokat online, háromdimenziós változatban is bebarangolhatják. Ezen felül a felhasználónak lehetősége nyílik arra, hogy a program megkeresse, hogy melyik festményen szereplő alakra hasonlít a legjobban, amelyhez százalékos arányt is társít. Ez az elv azért is fontos, mert az iTPC sem százalékban adja meg a lehetőséget, csupán azt, hogy van-e találat az adatbázisban vagy nincs. Miért is lenne fontos a százalékos meghatározás a kulturális javak tükrében?

Az adatbázis százalékos meghatározása műtárgyaknál

A korábbiakban felvázoltam, hogy miből kell egy lopott kulturális javakat tartalmazó adatbázisnak felépülnie, milyen típusai vannak, valamint az olasz Leonardo adatbázis kialakulását, felépítését, és a tömegtájékoztató formáját mutattam be. Azonban egy elkövetési módról még nem esett szó. Az átalakításokról. Jellemző, hogy az elkövetők nagyméretű festményeket tulajdonítanak el, majd ezeket felosztják és több kisebb darabban adják el a piacon, esetleg egy-egy részét átfestik a képnek. A Carabinieri TPC munkatársai az interjújuk során azt is elmesélték, hogy ezeket a festményeket könnyű kiszúrni. Sok esetben minden alak egy bizonyos pont felé tekint a festményen, amely rejtve marad előlünk, ugyanis a képen nincs azon a ponton semmilyen alakzat. De olyan esettel is találkoztak, ahol az alakok végtagjai hiányoztak a festményről. Ilyenkor a hozzáértőbb elkövető festékekkel elfedi a nem kívánt részeket a vászonról. Ebben az esetben hasznos lenne a már említett százalékos meghatározás, amely kiszűrhetné azokat a festményeket, amelyeken utólagosan javítást, átfestést

14 A bejegyzések képein felfedezhető többek között a földrengés sújtotta területeken megrongálódott műemlékek helyreállítása, melyet a Carabinieri TPC munkatársai végeztek, valamint régészeti lelőhelyek helikopteres légi felügyelete, és egy 1918-as és egy 2018-as kép a Carabinieri munkatársairól Jeruzsálemben.

végeztek. E nélkül azonban nem feltétlenül találna a jelenlegi adatbázis egyezést, hiszen nem 100%-os az azonosság. Ezen felül a már korábban említett, jó minőségű fotók meglepte szintén hozzájárulna a nyomozás és az adatbázis kezelés sikerességéhez.

Összegzés

A kulturális javak illegális kereskedelmének megfékezése érdekében elengedhetetlen a jól felépített adatbázis, amely tartalmazza a megfelelő minőségű képeket. Ezen felül az adatbáziskezelőnek rendelkeznie kell a megfelelő kompetenciákkal. Fontos kritérium, hogy a tárgyak ne sérüljenek, így a chip-es és egyéb megjelöléses technikák, mint a mikropontos és a nanotechnológián alapuló módszerek etikai problémákat vetnek fel (Kármán & Kiss, 2011, 209.). Ezek a problémák többek között olyan kérdéseket is eredményeznek, hogy milyen mértékben végezhetünk roncsolásos megjelöléseket, esetleg vizsgálatokat a kormeghatározáshoz. Vajon megengedhető-e, ha a tárgy bármilyen apró mértékben is sérül – még ha szabad szemmel nem is látszódik –, annak érdekében, hogy a tárgyat nyomon lehessen követni, ha ellopják? A roncsolásos módszer elkerülésének egyik alapja lehet az olasz Leonardo adatbázis, amely ma a világon egyedülének számít, és már a civil szférában is elérhető az iTPC applikációján keresztül. A technológiai fejlesztések segítségével a tömegtájékoztatás egy új formája is megjelent a régi típusú oktatás és publikáció mellett. Az adatbázis továbbfejlesztésének következő fázisa egy háromdimenziós tárgyakat tartalmazó adatbázis lehetne, ahol a kép feltöltésénél nem lenne probléma, hogy milyen szögből fotózták az adott tárgyat. Ehhez a háromdimenziós szkennelés módszere elengedhetetlen lenne, valamint egy ehhez tartozó adatbázis olyan újítást eredményezne, amely megkönnyítené a rendészeti dolgozók munkáját.

Felhasznált irodalom

Christián L. (2011): *A rendészet alapvonalai, önkormányzati rendőrség*. Universitas–Győr Non-profit Kft.

Comando Carabinieri Tutela Patrimonio Culturale Attività Operativa 2016. 35. http://www.reportdifesa.it/wp-content/uploads/2017/04/Attivit%C3%A0-Operativa-2016.xls_pdf

Guardia di Finanza (2016): *Symposium: a tavola tra mito e cultura*. Recupero archeologici della Guardia di Finanza, 1-123.

- Interpol munkaanyag (2017): *Interpol: Assessing crimes against cultural property*. A survey of Interpol member countries 2013–2016.
- Kármán G. & Kiss A. (2011): A hamis és meghamisított festmények azonosítása. *Kriminológiai Tanulmányok*, 48, 196–212.
- Kennicott, Ph. (2011): *National Treasures: Google Art Project unlocks riches of world's galleries*. The Washington Post, 2011. február 2.
- La Guardia di Finanza a tutela dei Beni Culturali (2003): *L'Arte Ritrovata*. Academia Internazionale ARCO.
- Lukács D. (2018): Recenzió - Luciano Luciani: A Guardia di Finanza munkássága a nemzeti művészeti örökségek védelmében az első és második világháború után. In Czene-Polgár V. & Zsámbokiné Ficskovszky Á. (szerk.): *Innováció, elektronizáció, tudásmenedzsment. Tanulmánykötet*. A Magyar Rendészettudományi Társaság Vám- és Pénzügyőri Tagozata. 299-304.
- Pasqualini, M-G. (2001): *Missioni dei Carabinieri all'estero. 1855–1935*. Arma dei Carabinieri. 1-191.
- Pasqualini, M-G. (2002): *Missioni dei Carabinieri all'estero. 1936–2001*. Arma dei Carabinieri. 1-208.
- Rush, L. W. & Millington, L. B. (2015): *The Carabinieri Command for the Protection of Cultural Property. Saving the World's Heritage*. The Boydell Press
- Wilson, A. (2016): *How your photos can help preserve threatened heritage sites for the future*. Independent, 2016. szeptember 28. <https://www.independent.co.uk/life-style/gadgets-and-tech/how-your-photos-can-help-preserve-threatened-heritage-sites-for-the-future-a7332656.html>

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: *The Art Loss*. <https://www.artloss.com/>
- URL2: *National Stolen Art File*. <https://www.fbi.gov/investigate/violent-crime/art-theft/national-stolen-art-file>
- URL3: *Find Stolen Art*. <http://www.findstolenart.com/search.asp?sr=0>
- URL4: *Interpol Stolen Works of Art Database*. <https://www.interpol.int/How-we-work/Databases/Stolen-Works-of-Art-Database>
- URL5: *Carabinieri TPC*. <http://tpcweb.carabinieri.it/SitoPubblico/search>
- URL6: *ICOM RED LIST*. <https://icom.museum/en/resources/red-lists/>